

DÉLSOMOGY

Megjelenik Szigetvárott hetenkint egyszer: Vasárnap.

Előfizetési árak:
Egész évre . . . 8 korona. — Félévre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona 50 fill.
— Egyes példány ára 20 fillér. —

Dr. Kriszt Béla
főszerkesztő.
Bárvárh Gyula
felelős szerkesztő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Igmándy-utca 60. szám.
Kéziratot vissza nem adunk.
Nyílt-tér garmond sora 40 fill.

A magyar faj szupremáciája.

A ki kétségbe vonja a magyar faj jogát a szupremáciához, azt nem tekinthetjük jó hazafinak, azt nem sorozhatjuk azon állampolgárok közé, akikre a haza szükség esetén számíthat. Mert a magyarság szupremáciájával szemben el kell törpülnie minden nemzetiségi érzésnek és érdeknek, a magyarság kizárólagos uralmában látjuk csak a hazát fenntartó magyar nemzeti állami eszmének fundamentumát. Aki nem így látja, az nem jól teszi, ha itt marad s mialatt élvezi mindazon előnyöket, melyeket a magyar haza az ő polgárainak nyújt, egy huron pendül a haza ellenségeivel.

Sehol Európában a nemzetiségek mint ilyenek nem élveznek annyi és olyan szabadságokat mint nálunk.

Nézzük Oroszországot, ahol a lengyelek még mindig olyan nyomás alatt állanak mint 35 esztendő előtt a forradalom bevezetése után. Nézzük Po-

roszországot, ahol nemrégiben drákói szigorúságu iskolatörvényt hoztak a lengyelek ellen, holott a lengyeleknek a nemzetiségük messzemenő kultiválására megvan a történelmi előjoguk. Független nagyhatalmu országot birtak, melynek szabadságától évszázados véres harcok után fosztották meg. Mégis sem Porosz-, sem Németországban nincsenek tekintettel e történelmi jogra s a lengyeleket erőszakkal oroszítják, illetve germanizálják.

Nálunk a nemzetiségeknek semmiféle történelmi előjoguk nincs. Sem a tótok, sem a szászok, oláhok, szerbek soha külön államot az államban nem alkottak azon ezer esztendőn belül, amióta ez az ország Magyarország. Századok előtt bizonyos közigazgatási önkormányzattal is csak a szászok birtak, akik éppen úgy mint az oláhok és szerbek bevándoroltak s a magyar állam oltalma alatt tartották meg századokon keresztül nyelvüket szokásaikat és nemzetiségi kultúrájukat.

Mindezek dacára a nemzetiség

megóvása és fõntartása tekintetében sokkal jobb dolguk van, mint bármely történelmi előjoggal bíró nemzetiségnek a külföldön.

Ugy látszik nagyon is jó dolguk van, mert folyton a magyar állameszme csorbitásában törnek a fejüket, természetesen csak azért mert büntetlenül, csak a türelmes magyar állam és a mai tehetetlen kormány égisze alatt lehet ilyet tenni. Más országban már régen alaposan a körmére koppantottak volna mindazoknak, akiknek az uralkodó faj nemzetiségi politikája nincsen inyére.

Pedig milyen kevés az, amit a magyar állami eszme a nemzetiségektől megkövetel! A hazaszeretetet, az állam hivatalos nyelvének, tehát a magyar nyelvnek tudását, illetve az iskolákban való kötelező oktatását.

Mennyiségileg korlátlan nemzetiségi sajtószabadságságot és kulturát élveznek és a lehető legtökéletesebb jogegyenlőséget. Ha ennél több jogot adnánk nekik, az már csak előjog lehet.

Hedvig boszuja.

Irta: **Gottier Lajos.**

(Folytatás.)

Ezt a kellemetlen benyomást még aznap délután eltörölte a kis Nagyonthy, ki az urával együtt átjött hozzájuk. Olyan kedves csicsergő kises asszonyka, a ki csupa szeretetreméltóság és jóindulat és a kiből semmi malícia nincs. Nyilvános, hogy pártfogásába vette Petneváryné, a bibliával tartva, hogy: „A ki közöletnek nem vetkezett, dobja rá az első követ.”

A mikor újabb három hét is eltelt, a nélkül, hogy Borusházyék visszaadták volna nekik a látogatást, Petneváry behajtatott a közeli városba és fölment a gentry-kaszinóba. Borusházy ott piketirozott a főispánnal az egyik sarokasztalnál. Két ur kibiczett nekik s Petneváry leült közéjük harmadiknak, a főispán háta mellé, szemben a gróffal, a kinek táblája már tele volt jegyzéssel, míg a főispán alig tudott egy-két partit nyerni. Ez így tartott huzamosabb ideig, s mikor a főispán ismét egy nagyobb játszmat veszített, odaszólt Petneváryhoz:

— Láttál már ilyen pechet? Nem tudok Laczitól egy partit nyerni.

A megszólított lassan, nyomatékkal felelt, mialatt merőn fikszirozta a gróft

— Van erre egy közmondás is. Az ostobáknak szerencsájök szokot lenni.

Borusházynek arcába szökött a vér s olyan mozdulatot tett, mintha föl akart volna kelni ültéből, de az csak egy pillanatig tartott, a másik perczen már nyugodtan, mosolyogva vágott vissza:

— Így van az. Egyik ember kártyán nyer egy kis pénzt, a másiknak meg szerezt a felesége.

Kinos esend követte szavait.

Petneváry halálsápadtan, szikrázó szemekkel ugrott föl s mielőtt megakadályozhatták volna, öklével arcába ütött a grófnak.

Óriási megdöbbenés, zürzavar keletkezett. A szomszéd asztaloktól is felugrállak, hogy közbevéssék magukat. A gróft alig tudták visszatartani, hogy rá ne vesse magát Petneváryra.

Természetes, hogy másnap folytatása volt a dolognak. Még pedig végzetes szomorú folytatása. Pisztolypárbajban állapodtak meg a segédek s a gróf golyója talált. Pet-

neváry Istvánt átlótt tüdővel, haldokolva vitték haza s az életerős, daliás férfi ott lehelte ki lelkét, szerető hitvese karjai közt.

Nagyonthyék egy percze sem hagyták magára a mélyen sujtott özvegyet, a megpróbáltatás nehéz idején. Olyan volt, mint egy örült. Majd tompa fájdalommal, fásulva nézett maga elé. Majd sirva, jajgatva fetrengett és átkozódott, visszautasítva magától minden vigaszt.

— Ne vigasztaljatok! Nincsen az én bánatomra vigasztalás! S nincsen olyan kegyetlen bosszu, a mely eloltaná az én öldöklő szomjamat! Istenem ki ott lakozol a mennyekben, fejünk fölött, hallgasd meg átkomat! Vagy adj nekem módot a megtorlásra azok ellen, a kik ilyen nyomorulttá tették életemet!

Szavai elfultak a görcsös zokogásban, mialatt térdre borult a Megváltó képe előtt Nagyonthy és a felesége emelték föl késsőbb a földről.

A gróft pedig elítélték két évre abból egyet leült, azután királyi kegyelemmel szabadon bocsátották.

Öt év telt el azóta.

Elég galádság, hogy vannak közöttük magyar kenyéren hizott gaz népbolondítók, akik előjogokat mernek kívánni, akik elég vakmerőek hangoztatni, hogy nem hajlandók elismerni a magyar faj szupremáciáját, tehát a magyar nemzeti állam eszméjét. És a magyarság némán hallgatag türi ezt az arczúcsapást a magyarságnak saját hazájában.

Itt már régen el kellett volna szakadni a türelem fonálának. Az ilyen izgatóknak torkára kell forrasztani a szót.

Vagy föltétlenül meghajlik a hazát egy évezreden át fenntartó magyarság eszméje előtt, vagy kivándorol, vagy lakol.

A szupremáciának szentnek és sérthetetlennek kell lenni! Mert csak az biztosíthat bennünket arról, hogy hazánk el nem merül majd a torlódo népek áradatában.

Választási mozgalmak.

A választási készülődés most már általános az egész országban. Nálunk a szigetvári járásban is megindult a mozgalom. Mi részünkről eltekintve minden politikai pártállástól, csupán az eddig tudomásunkra jutott eseményekről adunk hírt.

A jelöltekre vonatkozólag mint már lapunk mult számában említettük, már sokféle kombinációt hallottunk. Eddig a következőket hallottuk jelölteként emlegetni. Báró Biedermann Rezső, gróf Széchenyi Ernő és Hegyessy János főszolgabíró. De ezek közül az urak közül mint tudjuk egyik sem lép föl.

Azonban f. hó 5-én este 8 órakor Budapestről hazánk élő írónak legnagyobbjával a kiváló jogász és politikussal Eötvös Károly-

lyal megérkezett a kerület eddigi érdemes képviselője Olay Lajos, kiket szépszámú közönség várt az állomáson, valamint a Korona vendéglőben. Másnap délelőtt a szálloda nagytermében nagyszámú helybeli és vidéki választóközönség előtt tartotta beszámoló-ját és mondta el program beszédét Olay Lajos, kit a könyezésig megható szép szavakkal Dr. Szabó István orvos újból képviselőjelöltül ajánlt. A választók pedig örömrivalgás és harsány eljenzéssel újból a derek hazafit Olay Lajost kiállították ki a függetlenségi és 48-as Kossuth párt képviselőjelöltjének.

Majd a ragyogó tollu és arany száju kedves írónk és szónokunk Eötvös Károly mondott remek szép és hasonlatokban gazdag beszédet, melyet taps és eljenzéssel fogadtak a jelenlevők.

A jelölés után Barla Szabó pártelnök zárószavai után a nép Eötvöst és Olayt életve a legnagyobb rendben oszlottszét a déli órákban.

Ebéd után Eötvös és Olay 10 kocsiól kísérve Darány községbe hajtottak, hol Darány lakosága már alig várta az érkezőket. A szívesen fogadott beszámoló, és program beszéd és Eötvös beszédei után bucsut véve a néptől a jelölt és kísérete az állomásra hajtottak és vissza utaztak Szigetvárra.

Eötvös és Olay e két kiváló férfiú, lapunk felelősszerkesztőjénél volt szállva s ebédre pedig Dr. Szabó István orvos vendégszerető házához voltak hivatalosak. Az esti órákban pedig előkelő társaság ünnepelte és hallgatta a vendéglőben Eötvös Károlyt s a társaság csak a késő éjjeli órákban oszlott szét, — egyre azt hangoztatva, hogy reggelig is elhallgatuk volna. Eötvös tegnap reggel vissza utazott Budapestre, Olay Lajos pedig folytatja körutját a kerületben.

Mint halljuk az ev. ref. lelkészek egy része Pályi Edét akarja kormánypárti programmal fölléptetni.

A helyzet nálunk a mai napig ez.

T. Olvasóinkhoz!

Az új év küszöbén a „Délsomogy“ is új életet kezd. Ez alkalommal tehát ismét azon kéréssel fordulunk t. olvasóinkhoz, hogy minket előfizetéseikkel továbbra is támogatni szíveskedjenek.

Lapunk lefolyt V. évfolyama azt hisszük, hogy elég arra, hogy az olvasó közönség megítélje: vajjon érdemes-e a lap a pártfogásra, a támogatásra?

A „Délsomogy“ eddigi pályafutása alatt iparkodott bizonyítani életrevalóságát, s tisztességgel megállani olvasó közönsége ítélő széke előtt. Mennyiben sikerült ez neki? Azt megítélni nem a mi hivatásunk. Mi nyugodt lélekkel tekinthetünk vissza a multra. Megtettünk minden tőlünk telhetőt. Anyagi és szellemi áldozatot nem kimélve alapítottunk egy lapot, melyben a magasztos célt nem tévesztve szem elől, az igazság és hazafiaság szent fegyverével küzdünk bátran és jogosan a közönség érdekéért.

Az igazság és hazafiaság géniusza adta tollunknak a lelkesedést, a munka kedvet, hogy a fontos és magasztos ügyek érdekében érdemleges munkálkodást fejthessünk ki.

Most már a közönségen a sor hogy szinten hozzon némi áldozatot. Pártolja s támogassa lapunkat melynek támogatásával csak a saját ügyét mozditja elő.

Elismerés, köszönet és hála azon lelkes kis tábornak, mely lapunk megindulása óta folyton nagyobb számban zászlónk alá szegődött. Kérjük őket, hogy továbbra is tartsanak ki hiven e zászló alatt.

Fel tehát t. olvasóink! Tömörüljete a „Délsomogy“ körül minél na-

Petneváryné a legnagyobb visszavonultságban töltötte özvegységét, férjétől örökölt gyönyörű falusi birtokán. A marczangoló, vad fájdalom enyhébb, szelid bánatnak adott szívében helyet. Jótékonyágáról messze vidéken híres volt, valóságos őrangyala lett a szegényeknek. Soha, senki nem ösmert volna rá, arra az ünnepelt nagyvilági hölgyre, Morotti Hedvigre, özv. Petnevárynéban, kinek lelkét a szerelem mindenható ereje, lángoló tüze megtisztította a salaktól, a bánat megfogékonyná tette mások szenvedései iránt.

Csak a Borusházyék iránt érzett gyűlölet, a bosszu olthatatlan szomja nem szünt meg a czenvedélyes olasz nő szívében. Mindennapi imájába foglalta a vágyat, a megtorlás kegyetlen, öldöklő, örökké szomjas vágyát. S babonás ragaszkodással csüggött a gondolatlan, hogy kell valami csodálatos dolognak történni, még pedig valamely magasabb hatalom és kényszerítő erő befolyása alatt, a mely kezébe szolgáltassa azokat, a kik tönkretették az ő megtisztult életét. Nem gondolt rá, hogy az alkalmat maga idézze elő, sem arra, hogy minő lesz az az alkalom, ő csak várt, babonás, makaes, asszonyi fővel várt és remélt, hogy ütni fog

az óra, a mikor megboszulhatja magát gyűlölt ellenségein.

Nagyhonthyékhoz most is a legszebb önzetlen barátság köti. A mi kevés szórákozásban része van, azt csak nekik köszönheti, az ő unszolásuknak engedett, a mikor Nagyhonthy néhány barátját elfogadta, falusi magányában. A kik legnagyobb tisztelettel vették körül. Egyik, másik talán más érzelmeket és vágyat is táplált a szép, gazdag özvegy iránt, mit ő azonban soha észrevenni nem akart s nem is bátorított reá senkit.

Egy szép téli napon, rövid idővel karácsony előtt ott ült egy kis társaság a Petnevári kastély tágas, világos, ódon butorzatú ebédlőjében. A nagy kandallóban hatalmas hasábok pattognak, kellemes, enyhe meleget terjesztve a helyiségben. A háziasszonyon kívül Nagyhonthyék vannak még ott s két fiatal férfi, gazdálkodó uri emberek, a közel vidékről. Az özvegy ott ül a kandalló előtt s koronként megigazítja a tüzet a görbe fassal. Az urak kissé távolabb foglalnak helyet, Nagyhonthyé meg az ablaknál áll, honnan gyönyörű panorama kinálkozik. A kastély hóborított nagy kertjére

látni le s azontul a kis falu alacsony házikóira, a kicsiny templomra, mely innem úgy néz ki, mint egy betlehem, még a karácsonyfa is ott van mellette. Hatalmas sugár fenyő, rakva csillogó, fehér ezüsttel, mely az égből hullik rá. Egy-egy éhes veréb megrezzeneti néha ágait s kicsiny szárnya rebbonése nyomán sziporkázva porzik a finom hó, aztán tova repül s eltűnik a láthatárról.

— Nem volna kedved szánkázni, Hedvig? Olyan jó szánut van ma. Szól a kis menyecske odafordulva barátinjéhez.

— Nem bánom, ha az uraknak nincs kifogása ellene.

— Be nagyszerű lesz! Már hogy volna kifogásuk! Majd hajtani fognak megengedjük azt a kegyet nekik. S az asszonyka tapsolt örömeben.

Hogy föltöltöztek, Hedvig olyan volt angolszabásu sötétzöld kosztümjében, mint egy szobor. Mély tűzű, nagy fekete szemei még szinte bevilágították halavány szép arcát. A férfiak nem is veszik le róla tekintetüket, különösen Gáthay Sándor nézi, mohó szenvedélyes vágygyal. (Én nem akarok pletykázni, de azt mondják, hogy már kocsarat is kapott tőle.) Két szánban foglalta

gyobb számban. Minden eddigi t. előfizetőt kérünk, szerezzen új híveket lapunknak, amiért előre is köszönetet mondunk.

A Délsomogy előfizetési árai:

Negyedévre . . . 2 K 50 f.

Fél évre . . . 4 „ —

Egész évre . . . 8 „ —

Mutatvány számot kívánatra ingyen

küldünk.

Helybeliek előfizethetnek Kozáry Ede könyvkereskedésében, míg vidékiek legzélszerűbben postautalványon (melyeket lapunk jelen számához csatolunk) s ezen a *Délsomogy* kiadóhivatala címére küldhetik be az előfizetést.

Hazafias üdvözlettel

A „*Délsomogy*“ szerkesztősége és kiadóhivatala.

H I R E K.

— **Személyi hírek.** Előkelő látogatói voltak Szigetvárnak a héten *Eötvös* Károly és *Olay* Lajos f. hó 5-én este Budapestről városunkba érkeztek. *Eötvös* Károly azonban tegnap reggel visszautazott a fővárosba.

— **Kettős esküvő** lesz e hó 21-én Bükösdön. E napon vezeti ugyanis oltárhoz *Nádossy* Elek nemeskei földbirtokos. özv. *Hirsch* Lajosné leányát *Elza* kisasszonyt, jobbaházi *Döry* Ödön tolnamegyei földbirtokos pedig a menyasszony másik nővérét *Ilonkát*.

— **Ügyészi megbízott.** A miniszter *Öhlwang* Károly szigetvári kir. járásbírói aljegyzőt ügyészségi megbízottá rendelte ki.

— **Vonatösszeütközés.** Mint Barcsról jelentik lapunknak, szerdán este féltíz órakor a barcsi állomáson a Sztatina felől jövő motorvonat beleütközött a postavonat mozdonyába. A mozdony összezúzódott, a vonat vezető és fűtő megsebesültek.

helyet s a két kis szánkó vígan csilingelve, csuszva indult neki, az omlós, fehér, szűzhónak, páros barázdákat hagyva a széles országúton.

A mint a zsedei tóhoz értek, a pompásan befagyott, tükörsima terület láttára, Nagyonthyné nem állhata meg, hogy a véletlenül a kocsiladában lévő új koresolyákat meg ne próbálja. Meg is kellett állniok s mindnyájan a jégre mentek. A zsedei tó tulajdonképpen rendszeresen föntartott hivatalos jégpályája a koresolya-egyletnek. A vidék urifamiliái ott szoktak napról-napra koresolyázgatni. Most a kora délutáni órákban, nem volt rajta senki. A parton felépített deszkabódé előtt néhány szolga ácsorgott. Ezek rögtön kihozták a löczákat, lábtakarókat, koresolyákat, a ki igénybe akarta venni. Gáthay es Nagyonthyne csakhamar összefogva tovasiklottak a pompás táblán. A többiek meg leültek a löczákra s onnan nézték a koresolyázókat. Lassankint mások is érkeztek s nemsokára népes lett a pálya, élénk, tarka képet mutatva.

A koresolyázók között feltűnt egy elegáns, karcu, szép szőke asszony, a ki ritka ügyességgel, kecsesen hajlongva végezte a

— **A tanfelügyelő áthelyezése.** *Gulyás* Ferencz drnak, Somogyvármegye nagyerdemű tanfelügyelőjének áthelyezéséről már hetek előtt irtunk. Annak idején úgy intézkedtek a miniszteriumban, hogy *Gulyás* Ferencz drt. Krassó-Szörény megyébe, a nemzetiségi vidékre helyezik át, de mint a hivatalos irások jelzik, *Gulyás* tanfelügyelőt nem Krassó-Szörénybe, hanem Mosonyvármegyébe helyezte át a miniszter. A távozó tanfelügyelő elhelyezését Szigetvárott is mindenki őszintén sajnálja.

— **Gyászjelentés.** Özv. Kaufmann Nándorné szül. *Lukrits* Anna urnő f. hó 2-án élete 83-ik évében Pécsen elhunyt. A boldogultat gyermekei Dr. Kenedi Géza lapszerkesztő, Kenedi Károly apáti körjegyző s a többi testvérek, valamint az unokák és dédunokák gyászolják. A temetés f. hó 3-án nagy részvét mellett ment végbe.

— **Uj tanfelügyelő.** A vallás közoktatásügyi miniszter dr. *Pacséri* Károly torontárvármegyei kir. tanfelügyelőt ezen minőségben Somogyvármegyébe helyezte át.

— **Port-Arthur elesett.** Ez a legújabb hír a japán-orosz háborúból, mely közel egy éve foglalkoztatja a művelt világot. A bevehetetlennek nevezett erősség 10 hónapi di-eső védelem s még hősiebb ostrom után óriási emberáldozat mellett végre kapitulált. Stössel tábornok feladta az erősséget s ma a felkelő nap országának győzelmes zászlója lobog a romná lött várfokon s mint egy angol hajóraj parancsnoka nyilatkozott: Port Arthur kapitulációja Oroszország tekintélyének véget fog vetni keleten.

— **Az Osztrák Magyar Banknál** mint hiteles forrásból értesülünk f. hó 1-étől azon változás lett behozva, hogy mindazon váltók, a melyek bemutatásuk alkalmával be nem váltatnak a közjegyzőnek óvatolás végett a lejárat napján fognak átadatni. Szükségesnek tartjuk tehát olvasóink b. figyelmét felhívni ezen körülményre miután az óvási költségek semmi esetre sem téríttetnek vissza.

legmerészebb fordulatokat. Ez Borusházy grófné volt, a büszke szép Judit. Egy angyalarczu, göndörfürtű kis fiucska ott tipegett utána, gouvernántja kezén vezetve s ártatlan kaczagásban tört ki, valahányszor mamája elsurrant mellette és kis kezével hozzákaptott ruhájához. A gróf is ott volt a nézők között, szivarozva sétált a jégen néhány barátjával.

Nagyonthyné kezdte megbánni, hogy Penevárynét ide hozta, a ki soha még így nem találkozott Borusházyékkal. Legfőlebb futólag látta őket, távolból. A jölelkű Nagyonthyné aggódó, gyöngéd gondoskodással forgolódott körülötte, hogy máshová terelje figyelmét. Hedvig nem is látszott tudomást venni a grófék jelenlétéről, csak nagy, fekete szemei égtek szokatlan fényben s finom orrezimpái remegése árulta el belső felindulását.

Meglehetősen távolban ült a koresolyázóktól, a többi nézőkkel együtt. Tőlük egy pár lépésnyire dróttal volt elkerítve a jégpálya egy része, mint veszedelmes terület, a hol a halászok hatalmas lékeket szoktak vágni s a lékek nyomai soha sem fagynak be annyira hogy elbirnák a koresolyázókat,

— **Uj politikai lap megyénkben.** *Miklós* Gyula kiváló hírlapíró szerkesztésében megjelent társadalmi napilap a „*Somogyi* hírlap új év óta szabadelpvűpárti politikai lap lett.

— **Értesítés.** *Duchon* Ödön ügyvédi irodájába társul Dr. *Szily* Ádám ügyvéd egyenlő jog és hatáskörrel belépett.

— **Adó.** Igaz hogy bekövetkezett az exlex, vagyis adót megint nem kell fizetni a magyarnak De a jövőre való tekintettel mégis figyelmébe ajánljuk a közönségnek, hogy a föld és házbirtokot terhelő adósságot január végéig jelentse be az adóügyi jegyzőnél, mert a bevallás folytán az állami pótdadó megfelelő leengedésben részesül.

— **Öngyilkos kereskedő.** *Stein* Samu helybeli divatáru kereskedő hétfőn éjjel 12 órakor revolverrel agyonlőtte magát. Három levelet hagyott hátra: egyet nejének, rokonleányának, másikat a hatóságnak, melyben kéri, hogy ne bonczolják fel. Néhány nap előtt fizetésképtelenséget jelentett Stein s valószínűleg a fizetési zavarok kergették a 70 éves öreget a halálba.

— **Alhírek a tanítókról.** A felhivatalos „*Magyar Tanügy*“ a tanítókról híresztelt ajándékrendeletet így cáfolja meg: „Egyes fővárosi lapok újabb időben mindegyre költenek híreket, előszeretettel a kultuszminiszterium köréből, a melyekkel aztán nagy hangon fellármázzák a közönséget. Az ilyen zaj rendszeren egy napig tart. Mert nyomon szokta követni a leghatározottabb dementi. A multkor egy állítólagos kortesrendeletéről, most pedig egy ajándékrendeletéről meséltek. E szerint a miniszter külön rendeletben megtiltotta volna a tanítóknak, hogy névnapj, ujévi stb. ajándékokat elfogadjanak. Ezzel szemben kijelenthetjük, hogy semmi ilyenféle rendeletet a miniszter nem adott ki. Különbösen sincs arra szükség, mert a gondnoksági és iskolaszéki utasítások 103., illetve 132. szakasza megtiltja, hogy a tanítók részére az iskolában bármiféle gyűjtést indítsanak és ilyeneket elfogadjanak. A nagyhangu hírek tehát semmi aktualitása sincs.“

mert naponkint újra föl-vágják ott a jeget.

Gróf Borusházy kis fia, fölhasználva az alkalmat, mig felügyelőnöje társalgást kezdett egy barátnőjével, átbujt a drót alatt és a tilos területre ment. Mikor észrevették, mindnyájan egyszerre kiabálni kezdtek a gyermekekre, hogy jöjjön vissza, de az csak annál gyorsabban futott befelé, a lékek közé. . . .

Mielőtt utána mert volna menni valaki, a gyermek már rászaladt a vékony jéghárttyára, mely a pár órával ezelőtt föl-vágott lék nyomán képződött és mig az recsegve ropogva szakadt be alatta, a fiucska teljesen eltűnt a víz alatt. . .

A halálos rémület megdermesztő sikoltozása kelt a nézők ajkain. Egyetlen férfi nem volt közelben, mindnyájan ott voltak a koresolyázók között. Mire a lármára oda siettek, a szülőkkel együtt, akkor már a gondolatnál gyorsabban átbujt valaki a drót alatt és egyenesen oda rohant, hol a gyermek eltűnt. S nem törődve azzal, hogy beszakadt alatta a jég, derékig gázolt a jeges vízben, kezeivel kutatva a jég alatt. És Peneváry István özvegye, az egykori ballerina ügyességével emelte ki a fuldokló gyerme-

— **Nincs hely az Erzsébet királyné szanatóriumában.** Mint a „Tuberkulózis“ című közlöny írja, az Erzsébet Királyné-Sanatóriumában ez idő szerint az összes alapítványi helyek be vannak töltve és így az egyesület alapítványi helyekre folyamodványokat többé el nem fogad, valamint teljesen céltalan magukhoz az alapítókhoz fordulni. A mennyiben az év folyamán üresedések lesznek, vagy pedig új alapítványi helyek betöltése kerülne szóba, az egyesület úgy lapunkban mint más helyeken is gondoskodni fog annak nyilvánosságra való hozataláról. Minden az egyesületet illető ügyben a titkári hivatalhoz, Budapest. VI. kerület, Andrassy-ut 46. I. emelet 10. kell fordulni, mely úgy szóval, mint írásban készséggel ad minden tekintetben fölvilágosítást.

Azok a betegek pedig, a kik az Erzsébet Királyné-Sanatóriumba mint fizetők óhajják magukat fölvetetni, ezt a szándékukat egyenesen az Erzsébet Királyné-Sanatórium igazgatóságánál írásban jelentsék be.

— **Egészséges gyermekek.** Korunk oda irányul hogy beható és általános felvilágosítások által a gyermekek egészséges fejlődését gátló, elhibázott táplálkozási módot kiküszöbölje. Ennek a törekvésnek eredményeképpen ma már nagyrészt semmitéle szesz tartalmu italt, mint bor, sör stb., nem adnak a gyermekeknek. Mégis kevés figyelem fordítatik arra, hogy a tea, valamint a coffeint, tehát mérget tartalmazó babkávét ép oly ártalmas ifjuságunknak mint a szesz ital. Utóbbi időben egy híres orvos és tudós ismételtén úgy nyilatkozott, hogy 14 éven aluli gyermekeknek egyáltalán nem volna szabad babkávét adni. Ehhez a kijelentéshez előkelő higienikusok szigorú óvásainak egész sora osatlakozik, többnyire utalással arra, hogy már egy évtized óta olyan maláta kávékat állítanak elő, mely izével és zamatjával az idegizgató babkávét teljesen pótolja, s melynek jólévi egészségi hatását nem lehet eléggé megbecsülni. Aki nem tudja magát elhatározni arra, hogy a család felnőtt tagjai számára azt a Kathreiner cég által előállított maláta kávé babkávét hozzáadás nélkül használja, az ne sajnálja a fáradságot legalább gyermekeinek azt tisztán és erősen készíttve adni. Itt említjük fel, hogy sok évi tapasztalat szerint a Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé gyermekeknek a legszégyenesebb korban is, a mikor a tiszta tejtől gyakran undorodnak, igen egészséges hatású, a hogy azok azt,

kellemes íze miatt, mindig nagyon szívesen isszák. Az eredmény még soha nem maradt el. A fejlődés korszakában a vérszegénység, sápkór, éjjeli izgatottság, gyöngeség és nyomoruságos növés igen hatásosan leküzdhető, az annyira szükséges tejjel kapcsolatban, a Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé által, mert ez könnyen emészthető, tápdús és vérképző. De csak a „valódi“ Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé bírja azokat az izelőnyöket és azt a kellemes zamatot, mely őt oly előnyösen kitünteti. A bevásárlásnál hangsúlyozzuk kifejezetten a „Kathreiner“ nevet, kérjük az eredeti csomagokat Kneipp-páter arcképével és ne fogadjunk el nyitva mérleget silány piritott gyártmányokat, vagy másképen csomagolt értéktelen utáztatokat.

CSARNOK.

Álom.

Álmomban mikor leszállt az alkony,
Lidával ott álltam egy magas halmon.
. . . A messzi távoból pástortűz fénye
Nevetett, kacagott a kék égre.

Lida csak nézett a lobogó tűzre . . .
Én hajló derekát karomba fűzve
Boldogan suttogtam: „Szép rózsaszálom!“
. . . Óh! hova tűntél el édes álom?! —
Peti Sándor.

Törvénytelenység.

— Irta: Szabolcska Mihály. —

Akármire jut az ország;
— A jó Isten bírja sorsát —
Azért még szó se essék
Ha magunkkal mi teszszük meg:
Ahogy főzzük úgy eszszük meg,
Ez nem törvénytelenység!

Hanem hogy a magyar népet
— Négy százados csúf történet! —
Birkanyájnak tekintsék,
S fölségesen mig lenézik:
Kihasznlják és kiélik,
Ez a törvénytelenység!

Hogy e nemzet dicsőségét,
Hitét, vágyát, reménységét
Ép azok kinevessék:
Kikért mi az ingünket is,
Odaadjuk a vérünket is,
Ez a törvénytelenység!

Hogy egy népet — akkor gyászban, —
A tulajdon otthonában,
A nyelvből kivessék;
S odaadják rongy idegennek,
A legesleggyűlöltebbnek:
Ez a törvénytelenység!

— Hol egy kardunk, egy fegyverünk,
Amelylyel mink rendelkezünk?
Ha egyszer sorja esnek . . .
Ez a szörnyű sorscsapása,
Ez a nemzet kijátszása:
Ez a törvénytelenység!

Közgazdaság.

— „Millenium“ telep Nagyösz. Egyik gazdasági ág sem fizet úgy mint a szőlőművelés. Az állami felügyelet és állami segéllyel létesített „Millennium-telep“ a legmegbízhatóbb ojtvány beszerzési forrás; ezen ojtványtelep ma a legnagyobb és legüzemképesebb az országban. Ezen mintatelep Buding Károly tulajdonos szakavatott vezetése mellett az ország legjobb szervezetű szőlőtelepévé fejlődött, miről tanuskodják a következő közjegyzőileg hitelesített *Bizonnyítvány*. (B. H.) Alulírottak ezennel igazoljuk, hogy Buding Károly nagyösz lakos, földbirtokos, a Millenniumtelep tulajdonosa 1027 db. „Elismerő és hála nyilatkozat“-ot mutatott fel előttünk, nemcsak Magyarország minden vidékéről hanem sokat a külföldről is. Az elismerő nyilatkozatok tartalmából arról győződünk meg, hogy Buding Károly teleptulajdonos vevői közé sorolja nemcsak a legelőkelőbb uradalmakat, hanem gazdasági egyesületeket, hegyközségeket, szövetkezeteket, erkölcsi testületeket, társaságokat s igen nagy számban magán-szőlőbirtokosokat is, kik közül — mint arról más is személyesen meggyőződhetik — számosan

ket a jég alól s a tő másik partja felé tartott véle, merre mindig sekélyedik a víz. Mire a társaság kerülő uton oda jutott s a megdermedt gyermeket átvették tőle, ő is eszméletlenül rogyott össze Nagyonthy né karjai közé.

Borusházyék ezer remény és kétség közt burkolták be az eszméletlen gyermeket az oda hozott takaróba s addig dörzsölték, élesztgették, míg végre életjelet adott. A grófné hiszterikus zokogásban tört ki, férje alig tudta lecsillapítani. Aztán mindketten a nemeslelkű megmentőt kezdték keresni a tömeg közt, de az már nem volt ott. Nagyonthyék melegen beburkolva, föltették a szánra és haza vitték.

A füeska hetekig élet-halál közt lebegett, s mégis hamarabb gyógyult föl, mint megmentője. Petneváryné ugyanis mellhártya és tüdőgyulladásba esett s az első szép tavaszi napok is beköszöntöttek már, mire annyira magához tért, hogy párnák közé helyezve, karosszékre ültethették, Nagyonthyék olyan önfeláldozó odaadással ápolták, a mire mire csak az igazi, jónz ellen barát ság képes. Egy szép áprilisi délelőtt odahuzták karosszékét az ablakhoz, hogy a tavaszi

napsugárban sütkezézzék, míg a kandallóban is vígan lobogott a tűz. Elmerengve nézett ki a kertre, hol a virágágyak szegélyén néhány fázós ibolya már kiütötte kék fejét a levelek közül. Olyan korai, fejletlen, gyenge kis virág, a minek az erőtlen napsugár még alig adott egy kevés illatot. Petneváryné lázban csillogó szemekkel ült ott, koronkint száraz köhögésben törve ki. Arcán az a bizonyos két piros folt, a mit úgy hívnak, hogy: „temető rózsája“. Nagyonthyék most is ott vannak, szerete teljes gondoskodással járva körülötte.

— Ugy-e hogy ma sokkal könnyebben vagy? — szölt a kis menyecske, két keze közé fogva a beteg ijesztőjen lesóványodott kis kezét.

— Igen, azt hiszem legalább — felelt szorakozott közönytly Hedvig, mintha egy harmadik személyről lett volna szó, a kinek életben maradása vagy halála nem nagyon érdekli.

— Megadja az Isten, hogy rövid időn egészen jobban leszel.

— Mindenesetre. Erősítette Nagyonthy. A beteg unott mozdulattal felelt.

— Ebben a perczen bejött az inas s egy névjegyet adott át neki.

Petneváryné lángba borult arczzal olvasta a következő sorokat:

„Gróf Borusházy és neje alázattal könyörögnek a kegyért, hogy őket elfogadja az a nemeslelkű teremtes, a kinek nevét mindennapi imájokba foglalták és a kinek bocsánatát kiérdemelni, életök egyik főfeladatául tekintik.“

— Olvassátok ezt! és átnyujtotta Nagyonthyénak a névjegyet, míg izgatottan egyenesedett föl karszékében. Aztán az inas-hoz fordult:

— Itt vannak, az előszobában?

Igenis nagysága, mind a hárman itt vannak.

— No hát mondja meg nekik, hogy nem vagyok idehaza! S királynői mozdulattal intett az inasnak, hogy távozzék. A másik pillanatban száraz köhögésben törve ki, visszahanyatlott székébe.

Nagyonthyék ijedten hajoltak fölé.

— Ne féltetek engem. Most már jobban leszek, mert megboszultam magam! S nagy, fekete szemei ijesztő fényben csillogtak, míg felig nyílt, szintelen ajkaival levegő után kapkodott . . .

(Vége.)

50,000, 100,000, 200,000 drbos tételekben szerezték ugyancsak a felmutatott nyilatkozatok alapján *legnagyobb megelégedésükre* szőlészeti terményszükségletüket. Mindezek valódiságáról kész örömet teszünk tanubizonyosságot. Temesvár, 1904. évi augusztus hó 19-én. Schadeck Mihály s. k. Maschek Brunó s. k. (B. h.) Az általam alulírott helyen és napon 873/1904. ügyszám alatt felvett jegyzőkönyv alapján ezennel bizonyítom, hogy az általam személyesen ismert Schadeck Mihály ur takarékpénztári igazgató, szabadfalui lakos, fennebbi bizonyítványt előttem sajátkezüleg irták alá. Kelt Temesvárott, (1904.) ezerkilencszáznegy évi augusztus hó (19) tizenkilencedikén) S u s i c h Mihály s. k., mint Dr. Telbisz Imre temesvári kir. közjegyzőnek a temesvári közjegyzői kamara 569/1903. számú rendelvényével kirendelt helyettese. (P. H.)

Minden háziasszony
büszkesége a jó kávé

Kathreiner-féle

Kneppl-maláta kávénak

egyetlen háztartásban sem
volna szabad többé hiányoz-
nia a kávéital készítésénél.

Csak az eredeti csomagokat
kérjük a „KATHREINER-
névvel.

Megjelent és kapható

Kozáry Ede könyvkereskedésében
Gosztonyi Jenő somogy szőlő-lászlói plebá-
nos ur által irt:

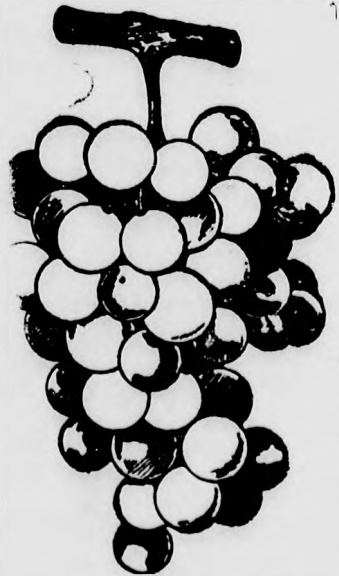
S U R S U M C O R D A

ezimű imakönyv.

Vászon kötésben 1 k. 60. f. Diskötésben 10 k.

„Milleniumtelep“ Nagyősz.

Legolcsóbb árak!

Legolcsóbb árak!

Szép és tartós szőlője

csak annak lesz, a ki ingyen kéri Magyarországon
legnagyobb szőlőiskolájának árjegyzékét, a mely
szőlőiskola állami segéllyel és állami felügyelet
mellett létesült.

Élővirág-kötészet SZIGETVÁROTT.

A nagyérdemű közönségnek tisztelettel adom b. tudomására, hogy utóbbi időben az élővirág-kötészetet úgy kifejlesztettem, hogy a legkisebttől a legmagasabb igényt hiány nélkül kielégíthetem, sőt versenyképességem sem hiányzik a nagyobb városiakkal szemben és nem csak a finom izlés tekintetében, hanem az árak alacsonyosságával is.

A nagyérdemű közönség legyen tehát teljes bizalommal irányomban, amivel törekvésemet csak méltányolva érzem. A méltánylás által pedig arra érzem magamat ösztönözve, hogy Szigetvárott a kertészetet eme lélekemelő foglalkozást oly nivóra emeljem, hogy városunk büszkesége legyen.

A nagyérdemű közönség pártfogását kérve maradtam teljes tisztelettel

Gyenis Lajos

műkertész.

Zongora

Schnabel-féle bécsi gyártmány
jó karban lévő, jutányos áron
eladó. Bővebbet
Kozáry Edénél.

Alapítottatott 1867.

Angster József és fia

pécsi, kalocsai, győri és kassai székes-
egyházak orgona-építője

**Orgona- és harmonium-gyár
PÉCSETT.**

*Két arany, egy ezüst és egy nagy
milleniumi éremmel kitüntetve.*

Ajánljuk kitünő hangú és erős szer-
kezetű **crescendo** orgonáinkat.

— Különösen a legújabb **légnyomatu** (pneumatical) rendszer szerint épült orgonáinkat, rendkívül könnyű játékmód és regisztrálás mellett még azon nagy előnnyel is bírnak, hogy a templom **nedvessége** nincs befolyással rájuk.

Legjobban bizonyítja műveink jó-
ságát hogy üzletünkben 400-nál
több **új orgona** mű került ki.

Raktáron kitünő hangú **harmoniumok** minden nagyságban 155 koronától 1000 kor-ig

Mindennemű **javitásokat, hangolásokot** és **átépítéseket** olcsón elvállalunk.

Árjegyzékét kívánatra ingyen küldünk.

PÉNZ

kölcsön ügyekben helyesen cselekszik, ha gyors, kimerítő és szakavatott felvilágosításért az „Országos Pénzügyi Értesítő“-höz fordul, melynek kiadóvállalata teljesen díjtalanul szolgál minden irányban tájékoztatással.

Ha valamely pénzügylet lebonyolítható szolid alapon, úgy azt az „Országos Pénzügyi Értesítő“ lebonyolítja rövidesen, kulánsan, minden előleges költség nélkül. Amely ügyet az „Országos Pénzügyi Értesítő“ elvállal, annak érdekében díjfelszámítás nélkül eljár s miután a legelőkelőbb és legnagyobb pénzintézetekkel áll összeköttetésben, nyilvánvalóan kedvezően intézi el a megbízásokat.

Az „Országos Pénzügyi Értesítő“ kiadóvállalata.

kölcsönt

folyósított kötelezvényekre (váltó felesleges) tetszés szerinti időtartamra, (5—25 évre) többnyire kezes nélkül, de ha mégis szükségeltetnének kezes, készséggel gondoskodunk azokról, minden díjfelszámítás nélkül. A tőke- és kamattörlesztés 1000 korona után havonta 7—9 korona. Ily irányú kölcsönt kaphatnak **köztisztviselők**

nevezetesen: állami, megyei és városi hivatalnokok, vasuti tisztviselők, katona tisztek, (főhadnagytól kezdve) bírák, tanárok, tanítók, bármily alkalmazásban volt nyugdíjasok, még pedig fizetés, — illetve nyugdíj előjegyzésre. Meglévő kölcsönök nagyobb összegre konvertáltak.

Kimutatás,

ki mennyi kölcsönt igényelhet;	1800 kor. törzsfizetés kaphat	1300 kort.
2000	3000	3000
2200	4000	4000
2400	5500	5500
2600	6000	6000
2800	6500	6500
3000	7000—7500	7000—7500
4000	8500—9000	8500—9000
5000	10000—12000	10000—12000

A hitelintézet a megszabott törlesztési idő előtt a kölcsönt nem mondhatja föl, de a fölvevő bármikor visszafizetheti azt, minden további kötelezettség nélkül.

Kölcsön kapható katonai házassági óvadékra, értékpapírokra, sorsjegyekre, vidéki takarékpénztári részvényekre és legalább négyéves életbiztosítási kötvényekre.

Váltókölcsönt

kaphat minden hitelképes egyén (pap, magánhivatalnok, kereskedő, iparos, gazdász stb.) 500 koronától kezdve, a legmagasabb összegig. Kezes nélkül váltó kölcsön nem engedélyezhető.

Jelzálog-kölcsön

nyerhető földbirtokra 5—75 évig terjedő törlesztési időre, 3½—4% kamat mellett a becsértéknél 70—75%-ig. Városban lévő házakra csak 5—50 évi törlesztésre. Földbirtoknál beküldendő: telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokiv, házaknál: telekkönyvi kivonat és házberkimutatás, jelzálog-kölcsönök II. és III. bekebelezésre is kaphatók. — Levélbeli megkeresésnél válaszbélyeg kéretik.

Pontos ezimünk:

ORSZÁGOS PÉNZÜGYI ÉRTESSÍTŐ

kiadóhivatala

Budapest, VII., Alsóerdősor 36.

Szőlővessző eladása.

200.000 darab dus **gyökeres vessző fajok**, u. m.: Portalis, Monticola gyökeres, ára 1000 darabonként 30 kor.

Kapható

Gergics Mártonnál
Pécs, Rókus-utca 9. sz. alatt.

A karácsonyi idényről

visszamaradt áruk

valamint az összes
téli cikkek

mólyen leszállított áron.

Maradékok fél árban!

kaphatók

Deutsch Dávid fia

divatáruházában

SZIGETVÁROTT

(Takarékpénztár épületben.)

FOGORVOSI INTÉZET.
BUDAPEST VII. ERZSÉBET-KÖRUT 2.
„EMKE”, kávéház felett (villany berendezéssel).

Fogorvosi rendelés.

Jelenleg: Kaszter szálloda Szigetvár.

Fogtömések: (plombok) arany, ezüst, porcellán és cement.

Műfogak és fogsorok: aranyban vagy kautesukba foglalva, szájpádlás nélkül is (a gyökerek kivétele fölösleges).

Aranykorona, aranyhidmunka, a legspeciálisabb kivitelben.

Foghuzás érzéstelenítve teljesen fájdalom nélkül.

Foghuzás szegényeknek ingyen.

Allami és városi hivatalnokoknak és alkalmazottaknak árkedvezmény.

Rendelés: d. e. 8—12-ig, d. u. 2—6-ig, ünnep- és vasárnapon is.

A bizalom érdekében számos elismerő levelek állanak rendelkezésre. — Minden munkálatunkért teljes jótállás és felelőség biztosított.

Med. univ.
Dr. Bonyhárd M.
fogorvos.

Agulár Antal
fogspecialista.

Med. univ.
Dr. Formágyi V.
fogorvos.

Egészen ingyen!

Zománczozott edényt nem kapunk sehol, de 6 főzölábost és 6 főzölábost különféle nagyságban 12 darabot 1 fnt. 75 kr. ért. én szállíthatok. **Ingyen** csomagolás utánvételt mellet. **A többi tárgyak feltűnő otosó árban.** Arjegyzéket ingyen küldök.
KOHN gyári raktára Budapest, VI. Csengeri-u. 51.

Hirdetéseket

jutányos árért vesz fel
a kiadóhivatal.

Alapított 1872.

Felhívás!

Alapított 1872.

A szigetvári segély-egylet szövetkezettől.

Van szerencsénk a n. é. közönség szives tudomására hozni, miszerint a

33-IK ÉVTÁRSULAT ALAKULÁSA

ezéjából, részvények már is jegyezhetők, és pedig mártól kezdve minden nap a segély-egylet helyiségében egész 1905. márczius hó végéig későbbi jegyzésekért késedelmi kamat nem lesz felszámítva.

Uj évtársulatra a befizetések ezentul január hó 1-én kezdődnek.

Jegyezni lehet: **Barcsón Pajtás Fülöp. Sellyén Szavorits Nándor** uraknál.

Az évtársulat öt évre alakul és minden egy koronás részvény után kezesség melletti kötvényre 260 koronáig kölcsön felvehető.

A vidéken lakó egyesületi tagoknak teljesítendő költségmentes befizetések ezéjából a m. kir. postatakarék pénztárnál nyitott CHEK-számlánk befizetési lapjait kívánatra megküldjük.

Kelt a szigetvári segély-egylet szövetkezet 1904. évi november 28-án tartott igazgatósági üléséből:

Oscsodál Gusztáv,
helyettes igazgató.

Rechnitzer Sándor,
vezérigazgató.